Landgebruik

bekijk online versie:
https://indicatoren.omgeving.vlaanderen.be/indicatoren/landgebruik

Geografisch bereik	Temporeel bereik	Laatste update
Vlaanderen	2025	19/06/2026

Akker en graslanden domineren het landgebruik

Ruim de helft van de oppervlakte in Vlaanderen is in gebruik als akker of grasland. Grasland bestaat enerzijds uit grasland in professioneel landbouwgebruik en anderzijds uit natuurlijke graslanden, bermen, hobbyweiden, etc.

De op twee na grootste categorie in oppervlakte, na akker en graslanden, is huizen en tuinen. Huisvesting neemt 12,9% van de totale Vlaamse oppervlakte in. Deze categorie bevat ook de zelfstandigen die een economische activiteit uitoefenen en landbouwgebouwen waarin wordt gewoond, en omvat dus een verweven landgebruik tussen wonen en werken. Indien hier ook nog de aandelen industrie, commerciële doeleinden, diensten, overige bebouwde terreinen en de landbouwgebouwen en -infrastructuur bij worden geteld, kan gesteld worden dat iets meer dan 20% van de Vlaamse oppervlakte bestaat uit percelen die bebouwd zijn.

11% van Vlaanderen, iets meer dan 150 000 ha, is bos volgens de landgebruikskaart, waarop deze indicator gebaseerd is (zie Aanvullende informatie). Dit cijfer is iets hoger dan wat de Bosinventaris rapporteert (ongeveer 140 000 ha, met een foutenmarge

van ± 5 000 ha), maar ligt iets lager dan de oppervlakte bos volgens de Boswijzer (ongeveer 165 000 ha). De Boswijzer is gebaseerd op een analyse van luchtfoto's en zegt voornamelijk iets over (morfologische) kroonbedekking. De landgebruikskaart beschouwt o.a. boomrijke tuinen en landbouwpercelen niet als bos, omdat tuin- en landbouwfuncties voorrang krijgen op het vormelijk voorkomen van veel bomen. De Bosinventaris, tot slot, wordt opgemaakt via een statistische methode en probeert een zo goed mogelijke benadering te geven van de juridische definitie van 'bos' volgens het Bosdecreet.

De overige onbebouwde terreinen strekken zich uit over 2,8% van Vlaanderen. Deze terreinen hebben geen gebouw, maar wel een artificieel landgebruik volgens de Biologische Waarderingskaart. De overige bebouwde terreinen nemen 1,9% van de oppervlakte van Vlaanderen in. Dit zijn percelen waarop een gebouw staat waarvan de functie niet kon worden achterhaald op basis van de gebruikte databronnen.

Aanvullende informatie

Definitie

Het concept 'landgebruik' verwijst naar het daadwerkelijke gebruik van de grond voor welbepaalde menselijke activiteiten (huisvesting, industrie, diensten, recreatie ...), teelten (akkerbouw, grasteelt ...) of natuurlijke begroeiing (bos, struikgewas ...). Het werkelijke landgebruik van een locatie is niet noodzakelijk identiek aan de juridisch-planologische bestemming van deze locatie. Gronden kunnen bestemd zijn als woongebied, maar effectief in gebruik zijn als grasland of akkerland. De landgebruikskaart bevat geen informatie over de planologische bestemming.

Beleidscontext en verantwoording

De Vlaamse Regering keurde op 14 juli 2025 de Conceptnota Beleidsplan Ruimte Vlaanderen goed, met daarin een doelstelling om het netto bijkomend ruimtebeslag tegen 2040 terug te dringen tot 0 hectare. Dit is de centrale doelstelling binnen één van de drie transformatieopgaves om de Vlaamse beleidsactie 'bouwshift' te realiseren, die inhoudt dat nieuwe (bouw)ontwikkelingen tegen 2040 volledig plaatsvinden binnen het bestaande ruimtebeslag. Vanaf dan treedt dus geen netto-uitbreiding van het ruimtebeslag meer op. Ruimtebeslag wordt afgeleid door specifieke categorieën uit de landgebruikskaart samen te nemen.

Doelen

Verschillende Vlaamse en Europese beleidsdocumenten bepalen dat het bijkomend ruimtebeslag stelselmatig moet verminderen om uiteindelijk uit te komen op (bijkomend) 0 hectare per dag. De Conceptnota Beleidsplan Ruimte Vlaanderen stelt dat de netto bijkomende inname door ruimtebeslag stelselmatig zal dalen naar 0 in 2040 en ruimtelijke uitbreidingen op middellange termijn een uitzondering in de ruimtelijke ontwikkelingspraktijk vormen. Dit betekent dat Vlaanderen de Europese aanbeveling van no net land take tegen 2050 al tien jaar eerder wil behalen.

Gerelateerde documenten

Conceptnota Beleidsplan Ruimte Vlaanderen

Databronnen

Landgebruikskaart 2025, 10m-resolutie

Berekeningswijze

De landgebruikskaart is het resultaat van een voortschrijdende ontwikkeling en is gebaseerd op de combinatie van de in Vlaanderen best beschikbare ruimtelijke informatie (GIS-lagen en andere (ruimtelijke) databanken). Er werd met andere woorden geen gericht terreinwerk uitgevoerd. Het landgebruik is gebaseerd op 4 niveaus van het landgebruiksbestand 2025.

Voor meer technische details wordt verwezen naar het rapport 'Landgebruik en ruimtebeslag in Vlaanderen, toestand 2025'.

Datakwaliteit, methodekwaliteit en mogelijke verbeteringen

De onzekerheden en beperkingen worden beschreven in het rapport 'Landgebruik en ruimtebeslag in Vlaanderen, toestand 2025'.

Gerelateerde documenten

Landgebruik en ruimtebeslag in Vlaanderen, toestand 2025

- Landgebruik 2013
- Landgebruik 2016
- Landgebruik 2019

- Landgebruik 2022
- Landgebruik 2025

Bovenliggende onderwerpen

Ruimte
Kernset omgeving
Bouwshift
Briefing ruimtebeslag
Ruimterapport
Kernbegrippen